

Základní škola a Mateřská škola, Vlastějovice

Škola pod Fiolníkem

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Motto: Poznej svět okolo sebe

Obsah

1. Základní údaje o ŠD	3
2. Charakteristika ŠD	4
2.1 Kapacita a nabídka ŠD.....	4
2. 2. Popis materiálních podmínek	4
2. 3. Popis personálních podmínek	5
2.4. Popis ekonomických podmínek.....	5
2. 5. Podmínky přijímání do ŠD a ukončení docházky	5
2.6.Délka a časový plán vzdělávání	5
2. 7. Bezpečnost a ochrana zdraví ve ŠD	6
2.8. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	6
3. Obsah vzdělávání.....	6
4. Cíle vzdělávání ve školní družině	7
5.Vzdělávací činnosti	8
6. Formy vzdělávání.....	10
7.	Časový
plán.....	9

1. Základní údaje o ŠD

Předkladatel Školní družina při Základní škole a Mateřské škole
Vlastějovice

Adresa školy Vlastějovice 56
285 23
IČO 71002731

Ředitelka školy Mgr. Olga Sýsová

Kontakt telefon: 733 102 668, 605 468 944
e- mail: reditelka@zsmsvlastejovice.cz
web: www.zsmsvlastejovice.cz

Zřizovatel Obec Vlastějovice
Vlastějovice 4
285 23
telefon: 327 598 131

email:podatelna@vlastejovice.cz

**Počet
oddělení** 1

Věk žáků 6 – 11 let (1. – 5. třída)

**Počet
vychovelek** 2

Kapacita ŠD 15 žáků

Vychovatelky Bc. Veronika Trpišovská
Mgr. Olga Sýsová

ŠVP pro ŠD zpracovala Bc. Veronika Trpišovská

Projednáno pedagogickou radou

Projednáno a schváleno školskou radou

Platnost dokumentu

31.8.2020

od 1. 9. 2020

2. Charakteristika ŠD

2.1 Kapacita a nabídka ŠD

Základní škola ve Vlastějovicích je málotřídní základní škola jednotřídní, kterou navštěvují žáci od 1. do 5. ročníku. Kapacita školy je 15 žáků a rovněž tak školní družiny, která je k dispozici všem žákům školy.

Školní družina nabízí příjemný a klidný prostor pro trávení volného času, činnosti odpočinkové a relaxační, zájmové, vzdělávací a spontánní, hry, učení, individuální práci.

Podporujeme vztahy k lidem, k přírodě, učíme žáky chránit si své zdraví, rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat druhého.

Zaměřujeme se na ochranu životního prostředí.

Vedeme děti k estetičnosti a tvořivosti.

Učíme děti rozhodovat, hodnotit a sebehodnotit.

Respektujeme individuální schopnosti a dovednosti dětí.

2. 2. Popis materiálních podmínek

Pro každodenní činnost je využívána třída základní školy, která byla upravena a zařízena rovněž pro činnost školní družiny. Tato místnost je prostorná, světlá a je zařízena vhodným nábytkem. Na podlaze se v zadní části místnosti nachází koberec. Pro herní činnost jsou ve školní družině stavebnice, didaktické hry, stolní a společenské hry a další hračky. Žáci mají k dispozici dětské knihy a časopisy, výtvarný materiál – čtvrtky, voskovky, pastelky, vodové a temperové barvy apod.

Školní družina je vybavena projektorem, počítači, televizorem, CD přehrávačem.

Dále má školní družina k dispozici tělocvičnu, vybavenou tělocvičným náradím a náčiním. Pro pobyt venku využíváme školní zahradu, zahradu u mateřské školy a veřejné hřiště, které nabízí k využití různé herní prvky.

Rovněž využíváme krásnou přírodu v okolí školy k vycházkám a rekreačním činnostem.

2. 3. Popis personálních podmínek

Na naší škole je otevřeno jedno oddělení, kde zajišťují provoz dvě vychovatelky. Splňují předepsanou odbornou způsobilost. Další vzdělávání probíhá prostřednictvím účasti na seminářích a formou samostudia vychovatelek.

2.4. Popis ekonomických podmínek

Zájmové vzdělávání je poskytováno za úplatu, jejíž výši a splatnost stanovuje ředitel školy. O snížení nebo prominutí úplaty rozhoduje ředitel školy v souladu s vyhláškou č. 75/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

2. 5. Podmínky přijímání do ŠD a ukončení docházky

Do školní družiny jsou přijímáni žáci z 1. – 5. třídy ZŠ Vlastějovice. O přijetí rozhoduje ředitel školy.

K přihlášení žáka k zájmovému vzdělávání slouží zápisový lístek (přihláška do ŠD), na kterém jsou uvedeny osobní údaje žáka, informace o jeho zdravotním stavu, způsobu odchodu ze školní družiny (zda odchází sám nebo s doprovodem), doba pobytu ve školní družině v jednotlivých dnech. Přihlásit žáka do ŠD mohou jen zákonní zástupci dítěte.

Ukončení vzdělávání ve školní družině je s koncem školního roku, tj. k 30.6. Předčasné ukončení docházky je možné v těchto případech:

1. Písemnou žádostí zákonného zástupce
2. Při opakovaném neplacení nebo při opakovaném placení po splatnosti poplatků za ŠD
3. Při soustavném porušování školního řádu, vnitřního řádu ŠD a narušování činnosti ŠD

V bodě 2. a 3. dochází k ukončení vzdělávání vyloučením žáka ze školní družiny, o kterém rozhoduje ředitel školy. O vyloučení žáka je zákonný zástupce informován písemnou formou.

2. 6. Délka a časový plán vzdělávání

Zájmové vzdělávání je poskytováno po dobu trvání školního roku. Provoz ranní družiny je od 7.00 hodin do 7.45 hodin. Provoz odpolední družiny začíná s koncem vyučování, tj. od 11.40 hodin do 15.00 hodin. Podmínky pro příchody a odchody žáků jsou uvedeny ve vnitřním řádu školní družiny.

2. 7. Bezpečnost a ochrana zdraví ve ŠD

Za bezpečnost účastníka ve školní družině odpovídá od příchodu do družiny až do jeho odchodu vychovatelka ŠD. Přítomnost účastníka je zaznamenávána do docházkového sešitu.

Všichni žáci jsou povinni dbát o svou vlastní bezpečnost a zdraví i o bezpečnost a zdraví spolužáků. Žáci vykonávají jen činnosti, které odpovídá jejich schopnostem a zdravotní způsobilosti. Žáci jsou v průběhu školního roku poučováni o zásadách vhodného chování ve škole, na veřejnosti, v provozu na pozemních komunikacích. Jsou upozorňováni na možná nebezpečí, především na úrazy, které mohou při různých činnostech nastat. Žáci jsou informováni o nutnosti okamžitě nahlásit jakýkoliv úraz či nevolnost vychovatelce ŠD.

V případě úrazu jsou žáci opětovně poučeni o prevenci a bezpečnosti.

Lékárnička pro první pomoc je umístěna v kanceláři ŠD a je přístupna k ošetření v ranních i odpoledních hodinách, telefonní čísla rodičů v případě úrazu jsou uvedena v zápisních lístcích a přehledu VVP. Vychovatelky byly proškoleny v základech 1. pomoci a jsou seznámeny se zdravotním stavem žáků.

Vychovatelky spolupracují s rodiči a dalšími pedagogy a bezprostředně reagují na výchovné a jiné problémy.

2.8. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky mimořádně nadané motivujeme a podporujeme v rozvoji osobnosti, učení a komunikaci s ostatními. Využíváme individuální přístup, vhodné formy práce, konzultace a metodickou pomoc PPP a SPC, spolupracujeme s rodiči a dalšími pedagogickými pracovníky.

Vychovatelka je seznámena se závěry odborného posudku z PPP či SPC.

3. Obsah vzdělávání

Ve školní družině se zaměřujeme především na osobnostní a sociální výchovu a výchovu k trávení volného času. V návaznosti na školní vzdělávací program se snažíme nejen o rozvoj klíčových kompetencí, ale také o rozvíjení komunikačních a sociálních dovedností.

Obsah vzdělávání je orientačně členěn do těchto výchovně vzdělávacích oblastí :

1. Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů a jejich návštěvy (knihovna, obecní úřad), orientace v prostoru a čase, odhadování

vzdálenosti, času, vyprávění a historie naší obce, pověst. Pomáháme u žáků vytvářet vztah ke svému bydlišti k naší zemi. Věnujeme se dopravní výchově.

2. Lidé kolem nás

Osvojení zásad vhodného a společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimoslovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně (sociálně patolog. jevy), zařazení prvků mediální výchovy (práce s internetem). Seznamujeme žáky s významem pravidel nejen při hře, ale také v životě, věnujeme se základním právům a povinnostem každého člověka. Učíme žáky všimnout si svého okolí a rozpoznávat problémové situace.

3. Lidé a čas

Budování a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj volný čas – základy pro využívání smysluplných volnočasových aktivit (kompetence k trávení volného času). Žáky seznamujeme s významem času, vývojem života a společnosti. Učí se orientovat v dějích a čase.

4. Rozmanitosti přírody

Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, určování rostlin, využití knih a encyklopedií, výtvarné zpracování, ekologická výchova (ochrana přírody). Sledujeme rozmanitosti živé i neživé přírody a vliv lidské činnosti na přírodu. Věnujeme se významu ochrany přírody a životního prostředí.

5. Člověk a jeho zdraví

Poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví a nemocech, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, pohybové hry, relaxační cvičení, dodržování pitného režimu (kompetence komunikativní, sociální a interpersonální, občanské). Vedeme žáky k odpovědnosti za své zdraví a zdraví ostatních.

Do okruhu témat činnosti ve školní družině jsou zařazena také průřezová témata, a to především týkající se osobnosti a sociální výchovy, environmentální výchovy, multikulturní a mediální výchovy.

4. Cíle vzdělávání ve školní družině

Cíle zájmového vzdělávání jsou v souladu s obecnými cíli vzdělávání, které vymezuje § 2 ššKolského zákona č. 561/2004Sb. a navazuje na cíle stanovené školním vzdělávacím programem vlastní ZŠ.

- Výchova ke zdravému životnímu stylu.
- Posilování komunikativních dovedností tvořících základ sociálních dovedností (naslouchat, rozhodovat se, aplikovat, přesvědčovat)

- Učit se odpovědnosti za své chování, hodnotit objektivně, přijímat důsledky svého chování.
- Získání všeobecného přehledu (v návaznosti na učivo 1. stupně).
- Získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochrana, dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví
- Rozvíjení dovedností, pohybových schopností s přihlédnutím k tělesné zdatnosti žáků
- Utváření vědomí národní a státní příslušnosti, ale i respektu k jiné etnické, kulturní a náboženské skupině.
- Vedení ke smysluplnému trávení volného času.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, které žáci získávají, rozvíjejí, posilují a budují v průběhu docházky do školní družiny. Prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

KOMPETENCE K UČENÍ: učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU: všímá si dění okolo sebe, rozlišuje správná a chybná řešení, snaží se řešit situace, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli, započaté činnosti dokončuje.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE: ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, vyjadřuje se kultivovaně.

SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ KOMPETENCE: samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit-přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

OBČANSKÉ KOMPETENCE: učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých.

KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU: orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních

dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku trávení volného času.

5. *Vzdělávací činnosti*

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje:

- a) pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování,
- b) využitím otevřené nabídky spontánních činností,
- c) vzdělávacími programy navazujícími na rámcově vzdělávací programy škol.

Nejdůležitějším prostředkem práce ve školní družině je hra, která přináší kladné emoce, navozuje nové zážitky. Hra umožňuje žákům vstupovat do různých rolí, situací a vztahů. Posiluje u dětí fantazii, tvořivost, vytrvalost pro překonávání překážek a navozuje nejrůznější emoce : napětí a uvolnění, smutek a radost, vzrušení a uklidnění, nadšení. Hra napomáhá rozvoji nejrůznějších složek osobnosti dítěte – samostatnosti, zodpovědnosti, tvořivosti, rozhodnosti, schopnosti spolupráce, taktického myšlení a plánování, učí žáky vyrovnávat se s překážkami. Nabízí možnost cenných zpětných vazeb – žák poznává lépe vlastní osobnost i své místo ve skupině.

Školní družina není pokračováním vyučování, má svá specifika – odpočinek, rekreaci i zájmové činnosti. Tomu odpovídá i náplň odpoledních činností.

6. *Formy vzdělávání*

Dobu, kterou žáci pobývají ve školní družině, mohou využívat k rozvíjení svých zájmů. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje:

- a) pravidelnou denní docházkou,
- b) pravidelnou docházkou,
- c) nepravidelnou docházkou,
- d) příležitostnou docházkou.

7. Časový plán

Plán je rozdělen do jednotlivých ročních období. Je to otevřený dokument, který lze v průběhu upravit.

Náměty jsou využity v činnosti výtvarné a pracovní, tělovýchovné, hudebně-pohybové, literární, společensko-vědní, přírodovědné a spontánní.

PODZIM – ZÁŘÍ, ŘÍJEN, LISTOPAD

Náměty činností v průběhu podzimního období:

seznamovací hry, orientace ve škole a okolí, poučení o bezpečnosti, vycházky, sledování změn v přírodě, pohybové a komunikativní hry, výtvarné a pracovní činnosti, zpěv a poslech dětských písniček, četba a vyprávění, aktivní odpočinek na školní zahradě.

- Moje škola
- Moje rodná obec
- Bezpečná cesta do školy
- Komunikace a spolupráce
- Chutě a barvy podzimu
- Halloween, Dušičky
- Příprava na zimu

ZIMA – PROSINEC, LEDEN, ÚNOR

Náměty činností v průběhu zimního období:

malování a vyrábění čertů a Mikulášů, zpívání koled, výroba vánočních dárečků a přání, vyprávění o vánočních tradicích, četba pohádek, hry a soutěže na sněhu, vycházky, práce s papírem – karnevalové masky, pozorování chování zvířátek v zimě, proměny člověka v průběh života, péče o seniory.

- Mikuláš a čerti
- Advent a Vánoce
- Zvířátka v zimě
- Hry se sněhem a na sněhu
- Masopust
- Mládí a stáří
- Zaniklá povolání
- Péče o zdraví
- Zimní sporty
-

JARO – BŘEZEN, DUBEN, KVĚTEN

Náměty činností v průběhu jarního období:

pozorování změn v jarní přírodě, symboly a tradice Velikonoc, velikonoční vyrábění, zpívání písní o jaru, úklid v okolí školy, výroba přání a dárečků pro maminky, tematické vycházky, stavění domečků v lese, aktivní odpočinek na školní zahradě, pohybové hry, četba z dětských knížek a časopisů, návštěva knihovny.

- Březen – měsíc knihy
- Velikonoce
- Jaro v přírodě
- Mláďata a nový život
- Čarodějnice
- Den Země
- Den matek

LÉTO – ČERVEN

Náměty činností v průběhu letního období:

výtvarné a pracovní činnosti, malování na chodník, četba, zpívání dětských písniček, pohybové hry, různé hry na školní zahradě, povídání o letní přírodě, oslava „Dne dětí“, poučení o chování o letních prázdninách.

- Den dětí
- Těšíme se na prázdniny
- Dopravní výchova
- Co už umím
- Letní sporty